

Data: 02.12.2021

Dotyczy: [Rzeczpospolita](#)

ZASIŁKI W DOKUMENTACJI ROZLICZENIOWEJ

Prawo do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego dla pracowników jest ustalane, a sam zasiłek wypłacany przez płatników składek, którzy zgłaszają do ubezpieczenia chorobowego powyżej 20 ubezpieczonych.

W mniejszych firmach te obowiązki wykonuje ZUS. Na pracodawcach, którzy są płatnikami zasiłków, ciąży – poza koniecznością ustalania prawa i wypłaty zasiłków – obowiązek prowadzenia prawidłowej dokumentacji rozliczeniowej z ZUS.

W zależności od rodzaju świadczenia płatnicy są zobligowani sporządzać właściwe raporty imienne za pracowników wraz ze wskazaniem kodu przyczyny świadczenia / przerwy w ubezpieczeniach, odpowiednio na formularzu ZUS RCA lub ZUS RSA.

Zasady wykazywania zasiłków w dokumentacji rozliczeniowej z ZUS:

RODZAJ ZASIŁKU	ZUS RCA	ZUS RSA Z KODEM TYTUŁU UBEZPIECZENIA 0110	DODATKOWE DOKUMENTY
WYNAGRODZENIE CHOROBOWE Przysługuje pracownikowi na mocy art. 92 Kodeksu pracy ze środków pracodawcy. Należy się za okres niezdolności do pracy, która łącznie trwa: - do 33 dni kalendarzowych w przypadku pracowników, którzy nie ukończyli 50 roku życia, - lub do 14 dni, jeżeli pracownik ukończył 50 rok życia.	- Jeśli pracownik w danym miesiącu otrzymał wyłącznie wynagrodzenie chorobowe, należy wykazać pobraną składkę zdrowotną. - Jeżeli pracownik w danym miesiącu otrzymał zarówno wynagrodzenie za czas pracy, jak i wynagrodzenie chorobowe, w raporcie RCA	Płatnikiem zasiłku jest pracodawca. Kod świadczenia/przerwy: - 151 – okres wyczekiwania, kod oznacza okres usprawiedliwionej nieobecności w pracy bez prawa do wynagrodzenia lub zasiłku; - 331 – jeśli dotyczy wynagrodzenia chorobowego; - 313 – jeśli dotyczy zasiłku chorobowego, należy również wpisać liczbę dni zasiłkowych oraz kwotę wypłaconego	Jeśli płatnikiem zasiłków jest ZUS: DRUK ZUS Z-3.

Rödl & Partner

ZASIŁEK CHOROBY Z UBEZPIECZENIA CHOROBY Przysługuje pracownikowi w razie jego niezdolności do pracy od 34 dnia i odpowiednio 15 dnia niezdolności do pracy w roku kalendarzowym. Zasiłek chorobowy wypłacany jest ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.	należy wykazać składki na ubezpieczenie społeczne naliczane jedynie od wynagrodzenia za czas pracy oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne naliczaną od sumy wynagrodzenia za czas pracy i wynagrodzenia chorobowego. - Zasiłek chorobowy nie podlega społecznym oraz zdrowotnym składkom ZUS.	pracownikowi wynagrodzenia chorobowego/zasiłku chorobowego; - 318 – jeśli dotyczy wyrównania zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego, okres, za który przysługuje wyrównanie oraz kwotę wyrównania świadczenia. Płatnikiem zasiłku jest ZUS. Kod świadczenia/przerwy: - 313 – nie należy wpisywać liczby dni zasiłkowych oraz w polu kwota należy wpisać 0,00 lub pozostawić pole puste.	
ZASIŁEK CHOROBY Z UBEZPIECZENIA WYPADKOWEGO Przysługuje ubezpieczonemu w razie wypadku przy pracy albo choroby zawodowej, jeżeli wystawione zostało z tego powodu zwolnienie lekarskie. Prawo do zasiłku przysługuje od 1. dnia niezdolności do pracy, niezależnie od okresu podlegania ubezpieczeniu wypadkowemu.	Jeżeli pracownik w danym miesiącu otrzymał zarówno wynagrodzenie za czas pracy, jak i zasiłek chorobowy, w raporcie RCA należy wykazać składki na ubezpieczenie społeczne naliczane jedynie od wynagrodzenia za czas pracy oraz składkę na ubezpieczenie zdrowotne naliczaną od sumy wynagrodzenia za czas pracy.	Kod świadczenia/przerwy: - 314 – należy wskazać okres, za który został wypłacony zasiłek chorobowy z ubezpieczenia wypadkowego, liczbę dni zasiłkowych oraz kwotę wypłaconego pracownikowi zasiłku.	Jeśli płatnikiem zasiłków jest ZUS: DRUK ZUS Z-3. Protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku lub karta wypadku.
ŚWIADCZENIE REHABILITACYJNE Przysługuje ubezpieczonemu, który po wyczerpaniu zasiłku chorobowego jest	Świadczenie rehabilitacyjne nie podlega społecznym oraz zdrowotnym składkom ZUS. Jeżeli pracownik	Kod świadczenia/przerwy: - 321 – jeśli świadczenie rehabilitacyjne przysługuje z	DRUK ZUS Np-7 ZUS OL-9 (wypełnia lekarz); DRUK ZUS OL-10 (wypełnia pracodawca)

Rödl & Partner

nadal niezdolny do pracy, a dalsze leczenie lub rehabilitacja rokują odzyskanie zdolności do pracy.	w danym miesiącu nie uzyskał żadnego przychodu podlegającego oskładkowaniu, to nie należy składać za niego raportu ZUS RCA.	ubezpieczenia chorobowego; - 322 – jeśli świadczenie rehabilitacyjne przysługuje z ubezpieczenia wypadkowego; - 323 – jeśli dotyczy wyrównania świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia chorobowego; - 324 – jeśli dotyczy wyrównania świadczenia rehabilitacyjnego z ubezpieczenia wypadkowego, należy wskazać okres, za który zostało wypłacone świadczenie rehabilitacyjne, liczbę dni zasiłkowych oraz kwotę wypłaconego pracownikowi świadczenia.	oraz dodatkowo, jeśli ZUS jest płatnikiem zasiłków: DRUK ZUS Z-3. Protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku lub karta wypadku.
ZASIŁEK OPIEKUŃCZY Prawo do zasiłku opiekuńczego przysługuje bez okresu wyczekiwania, w sytuacji gdy pracownik jest zwolniony z obowiązku świadczenia pracy w wyniku konieczności sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem (zdrowym do lat 8, chorym i niepełnosprawnym) lub innym członkiem rodziny.	Zasiłek opiekuńczy nie podlega społecznym oraz zdrowotnym składkom ZUS. Jeżeli pracownik w danym miesiącu nie uzyskał żadnego przychodu podlegającego oskładkowaniu, to nie należy składać za niego raportu ZUS RCA.	Kod świadczenia/przerwy: - 312 – należy wskazać okres, za który został wypłacony zasiłek opiekuńczy, liczbę dni zasiłkowych oraz kwotę wypłaconego pracownikowi zasiłku; - 316 – jeśli dotyczy wyrównania zasiłku chorobowego z ubezpieczenia chorobowego.	DRUK ZUS Z-15A – jeśli sprawowana jest opieka nad dzieckiem; DRUK ZUS Z-15B – jeśli sprawowana jest opieka nad innym chorym członkiem rodziny oraz dodatkowo jeśli ZUS jest płatnikiem zasiłków; DRUK ZUS Z-3 Oświadczenie ubezpieczonego – w przypadku nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, przedszkola lub szkoły lub DRUK ZUS ZAS-36 (tylko w przypadku

Rödl & Partner

			dzieci do 8 roku życia).
ZASIŁEK MACIERZYŃSKI ZA OKRES URLOPU MACIERZYŃSKIEGO LUB URLOPU NA WARUNKACH URLOPU MACIERZYŃSKIEGO Zasiłek macierzyński przysługuje pracownicy, jeżeli urodziła dziecko w okresie ubezpieczenia chorobowego lub urlopu wychowawczego bądź przyjęła dziecko na wychowanie, spełniając ustawowe przesłanki.	Zgłoszenie do ubezpieczeń osoby pobierającej zasiłek macierzyński polega na wykazywaniu jej w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego w imiennym raporcie ZUS RCA z kodem tytułu ubezpieczenia 12 40 X X. Zasiłek macierzyński nie stanowi podstawy do wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne. Przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wskazują, że w tym okresie pracownik nie podlega pracowniczym ubezpieczeniom społecznym, a podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób pobierających zasiłek macierzyński albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego stanowi kwota tego zasiłku. Składki finansowane są	Kod świadczenia/przerwy: - 311 – należy wskazać okres, za który został wypłacony zasiłek, liczbę dni zasiłkowych oraz kwotę wypłaconego pracownikowi zasiłku; - 315 – jeśli dotyczy wyrównania zasiłku macierzyńskiego z ubezpieczenia chorobowego; - 325 – jeśli dotyczy dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na prawach urlopu macierzyńskiego; - 326 – jeśli dotyczy wyrównania zasiłku macierzyńskiego z ubezpieczenia chorobowego za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub dodatkowego urlopu na prawach urlopu macierzyńskiego; - 329 – jeśli dotyczy podwyższenia kwoty zasiłku macierzyńskiego do kwoty świadczenia rodzicielskiego.	Jeśli płatnikiem zasiłków jest ZUS: DRUK ZUS Z-3 oraz skrócony odpis aktu urodzenia lub jego kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez płatnika składek.

Rödl & Partner

	przez budżet państwa.		
ZASIŁEK MACIERZYŃSKI ZA OKRES URLOPU RODZICIELSKIEGO Przysługuje pracownikowi, jeżeli urodziło mu się dziecko lub przyjął na wychowanie dziecko	Zgłoszenie do ubezpieczeń osoby pobierającej zasiłek macierzyński polega na wykazywaniu jej w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego w imiennym raporcie ZUS RCA z kodem tytułu ubezpieczenia 12 40 X X. Zasiłek macierzyński nie stanowi podstawy do wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne. Przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wskazują, że w tym okresie pracownik nie podlega pracowniczym ubezpieczeniom społecznym, a podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób pobierających zasiłek macierzyński albo zasiłek w wysokości zasiłku macierzyńskiego stanowi kwota tego zasiłku. Składki finansowane są	Kod świadczenia/przerwy: - 319 – należy wskazać okres, za który został wypłacony zasiłek, liczbę dni zasiłkowych oraz kwotę wypłaconego pracownikowi zasiłku; - 320 – jeśli dotyczy wyrównania zasiłku macierzyńskiego z ubezpieczenia chorobowego; - 329 – jeśli dotyczy podwyższenia kwoty zasiłku macierzyńskiego do kwoty świadczenia rodzicielskiego.	Jeśli płatnikiem zasiłków jest ZUS: DRUK ZUS Z-3 oraz skrócony odpis aktu urodzenia lub jego kopia potwierdzona za zgodność z oryginałem przez płatnika składek i pisemny wniosek pracownika złożony w terminie nie krótszym niż 21 dni przed rozpoczęciem korzystania z tego urlopu.

Rödl & Partner

	przez budżet państwa.		
ZASIŁEK MACIERZYŃSKI ZA OKRES URLOPU OJCOWSKIEGO	Zgłoszenie do ubezpieczeń osoby pobierającej zasiłek macierzyński polega na wykazywaniu jej w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego w imiennym raporcie ZUS RCA z kodem tytułu ubezpieczenia 12 40 X X.	Kod świadczenia/przerwy: - 327 – należy wskazać okres, za który został wypłacony zasiłek, liczbę dni zasiłkowych oraz kwotę wypłaconego pracownikowi zasiłku; - 328 – jeśli dotyczy wyrównania zasiłku macierzyńskiego z ubezpieczenia chorobowego.	Jeśli płatnikiem zasiłków jest ZUS: DRUK ZUS Z-3 oraz pisemny wniosek pracownika złożony w terminie nie krótszym niż 7 dni przed rozpoczęciem korzystania z urlopu, skrócony odpis aktu urodzenia dziecka oraz oświadczenie, że zasiłek macierzyński za okres urlopu ojcowskiego nie został pobrany wcześniej z innego tytułu.
URLOP WYCHOWAWCZY	Pracodawca sporządza raport imienny ZUS RCA z kodem ubezpieczenia 12 11 XX – z kwotą podstawy wymiaru składek emerytalno-rentowych oraz zdrowotnego z tytułu urlopu wychowawczego i kwotami naliczonych składek finansowanych przez budżet państwa.	Kod świadczenia/przerwy: - 121 – jeśli urlop wychowawczy został udzielony na podstawie art. 186 § 2 Kodeksu pracy; - 122 – jeśli urlop wychowawczy został udzielony na podstawie art. 186 § 3 Kodeksu pracy.	

Alicja Koszela, młodsza specjalistka ds. kadr i płac [w gliwickim biurze Rödl & Partner](#)

Ewa Mróz, specjalistka ds. kadr i płac [w gliwickim biurze Rödl & Partner](#)